

Retrat de dues dones davant
una càseta de bany, 1910-1920.
Fons Joaquín Cabezas. Arxiu Municipal del Masnou.

ESTIU E I G DE PROXIMITAT 1850-1950

Exposició
Museus d'Esplugues
de Llobregat
Museu Can Tinturé
Del 5 de juliol al 27 d'octubre de 2024

Museus d'Esplugues de Llobregat

Museu Can Tinturé

C. de l'Església, 36. 08950 Esplugues de Llobregat

Del 5 de juliol al 27 d'octubre de 2024

De dimarts a divendres de 17 a 20 h
Dissabtes de 10 a 14 i de 17 a 20 h
Diumenges i festius de 10 a 14 h
Tancat tots els dilluns i el mes d'agost

Tel. 934 700 218 **f** MuseusdEsplugues
museus.esplugues.cat **✕** MuseusEsplugues
museus@esplugues.cat **@** museus_esplugues

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

DIVENDRES 5 DE JULIOL, 18.30 H

Inauguració i conferència inaugural

A càrrec de Joaquim Maria Puigvert, comissari de l'exposició. Accés lliure.

ELS DIUMENGES A LES 13 H

Visites guiades a l'exposició

Preu: 3 euros. Inscripció recomanable.
Excepte últim diumenge de mes.

DISSABTE 21 DE SETEMBRE A LES 10.30 O LES 12 H

Taller "Com sona l'estiu?"

Activitat familiar gratuïta amb inscripció prèvia.
Obertura de reserves: 1 de setembre.

DISSABTE 12 D'OCTUBRE, A LES 11 H

Visita dinamitzada per a públic familiar

Gratuït amb inscripció prèvia.
Obertura de reserves: 23 de setembre.

L'empremta d'una pràctica social

L'exposició «Estiueig de proximitat, 1850-1950» vol ajudar a mirar i repensar d'una altra manera el paisatge dels entorns actuals de la ciutat de Barcelona. Malgrat els canvis derivats de la gran densificació urbana, encara avui es pot seguir l'empremta d'una antiga pràctica social relacionada amb la salut: l'estiueig aristocràtic, burgès i menestral, de mar i de muntanya, en un radi no superior a 50 km de la capital de Catalunya. Les ciutats jardí, les torres, els jardins, les fonts, els balnearis, els casinos i els antics hotels en són testimonis eloqüents.

De l'estiueig elitista a l'estiueig menestral

El primer estiueig (que durava de dos a tres mesos) era de caràcter elitista i estava molt relacionat amb la salut: anar «a prendre les aigües», «canviar d'aires» i els banys de mar eren pràctiques recomanades per molts metges. Aquest tipus d'estiueig només se'l podien permetre els sectors que formaven part de la burgesia i de les classes mitjanes emergents, que aprofitaven els estius per relacionar-se entre ells, ja fos jugant a cartes als seus casinos, practicant determinats esports, organitzant excursions o, fins i tot, concertant matrimonis. Els membres de les anomenades colònies d'estiuejants o de forasters feien vida a part respecte de la població local.

A partir de la Segona República, el 1931, amb la institucionalització de la setmana de vacances pagades, es van posar les bases per estendre i democratitzar aquesta pràctica entre alguns sectors obrers i menestrals.

Els canvis socials i el llegat patrimonial

L'antic estiueig (especialment a la costa) ha evolucionat cap al turisme de masses a partir dels anys seixanta, fruit de les polítiques dels estats del benestar. A la Catalunya interior, moltes de les velles torres s'han reconvertit en primeres residències; en altres casos, s'han destinat a equipaments públics (cases de la vila, museus, centres cívics...) o s'han substituït per blocs de pisos vinculats a processos d'especulació urbanística. Algunes vegades els antics i privatisms jardins (fragments de naturalesa domesticada) han esdevingut oasis verds de domini i gaudi públic dins el brogit urbà. Els avenços en el camp de la farmacologia i els nous hàbits socials van comportar la decadència d'alguns balnearis. Altres van resistir i s'esforçen a captar una clientela més jove. Tenint en compte la gran quantitat de canvis experimentats, no seria necessari, després de fer visibles diversos estrats evolutius de l'estiueig, reflexionar sobre el present i el futur d'aquest ric i singular llegat patrimonial?